

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

7

Београд - 2024

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК ОРГАНИЗУЈЕ КУРС –
У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

**ПРАКТИЧНА ОБУКА ЗА ОБРАЧУН ЗАРАДА,
НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ ПРИМАЊА**

Датум	Тема	Предавач	Фонд часова
26. март 2024.	Увод: Порез на доходак грађана – општа правила Заснивање радног односа, запошљавање странаца и структура зараде	Никола Јеринић	1 3
27. март 2024.	Обрачун пореза и доприноса на зараде запослених	Весна Боровић	4
1. април 2024.	Обрачун пореза и доприноса на зараде запослених	Весна Боровић	2
	Упућивање запослених на службени пут и на привремени рад у иностранство	Никола Јеринић	2
3. април 2024.	Накнаде зараде за време привремене спречености за рад	Тијана Павловић	4
8. април 2024.	Накнаде зараде која се исплаћује на терет послодавца	Тијана Павловић	2
	Примања запослених која немају карактер зараде према Закону о раду	Никола Јеринић	2
10. април 2024.	Олакшице за запошљавање новозапослених лица	Весна Боровић	4
15. април 2024.	Опорезивање осталих прихода	Иван Антић	4
17. април 2024.	Приход од самосталне делатности и лична зарада предузетника	Иван Антић	2
	Примања запослених која немају карактер зараде према Закону о раду	Никола Јеринић	2
22. април 2024.	Зараде упућеника у Републику Србију	Никола Јеринић	2
	Отказ уговора о раду		2
24. април 2024.	Коришћење рачуноводственог софтвера за обрачун личних примања	Привредни саветник ИТ	4
УКУПНО ЧАСОВА			40

Курс је намењен за практично оспособљавање лица за самостални обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања лица у радном односу и лица изван радног односа, обрачун одговарајућих пореза и доприноса, подношење пореских пријава и све остале релевантне активности које прате ове послове. Поред пореске материје на курсу ће бити обрађене и одговарајуће одредбе Закона о раду које треба да познају лица која раде на пословима обрачуна ових примања физичких лица.

Курс је практично оријентисан и садржи велики број примера обрачуна пореза и доприноса на зараде, накнаде зарада и остала лична примања, попуњавања пореске пријаве ППП-ПД, као и књижења у пословним књигама исплатиоца.

Курс се одржава наведеним датумима од 10.00 до 13.30 часова **на хибридни начин – по избору полазника: у просторији Образовног центра Привредног саветника, односно преко интернет платформе Zoom.**

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Накнада за присуствовање курсу износи **40.000 динара без ПДВ (48.000 динара са урачунатим ПДВ)**. Могуће је плаћање у две рате.

У износ накнаде за све полазнике укључене су и презентације предавача у PDF формату, као и линк за одложено гледање снимка сваког предавања на курсу. За полазнике који курсу присуствују у просторији Привредног саветника обезбеђено је послужење.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **еПродавница – Курсеви.**

Приликом пријављивања **полазник треба да изабере да ли курсу жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.**

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, др Петар Бабић, Споменка Бабић, Весна Боровић, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Никола Јеринић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, др Миленко Павловић, Тијана Павловић, Душан Поповић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ

Брисање субјекта са списка корисника система електронских фактура – др Милан Неговановић	5
1. Измене у садржају листе корисника система електронских фактура од 1. марта 2024. године	5
2. Обавештавање Централног информационог посредника о промени која је релевантна за примену ЗЕФ	6
3. Брисање субјекта са списка корисника СЕФ	6
4. Последице брисања бившег корисника СЕФ који је наставио да постоји али више није корисник система електронских фактура на купце и добављаче овог субјекта	10
Покретање поступка извршне наплате на основу електронске фактуре – Никола Јеринић	12
1. Могућност покретања поступка извршне наплате на основу електронске фактуре	12
2. Да ли се предлог за извршење може поднети само на основу електронске фактуре издате преко СЕФ која је одштампана у ПДФ формату или се тај предлог може поднети и у електронском облику	14

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Поправка и замена добара у гарантном року из аспекта ПДВ – др Петар Бабић	17
1. Прописи о заштити потрошача и гаранција	17
2. ПДВ и поправка и замена добара у гарантном року	18
3. Поправка добара (у оквиру гаранције) у случају када овлашћени дистрибутер наплаћује накнаду од произвођача	19
4. Право на одбитак претходног пореза овлашћеног дистрибутера (по основу набавке резервних делова)	20
5. Замена опреме (у оквиру гаранције) у случају када овлашћени дистрибутер наплаћује накнаду од произвођача опреме	20
6. Поправка опреме која је саставни део непокретности у случају када овлашћени дистрибутер наплаћује накнаду од произвођача опреме	21

7. Услуге поправке добара у гарантном року које овлашћени сервисер (који није дистрибутер) врши произвођачу из иностранства	21
8. Књижења код сервисера и даваоца гаранције	22
Промет гаранција порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора – Горан Лазовић и Јована Стојановић	26
1. Шта се сматра гаранцијом порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора	26
2. ПДВ третман преноса гаранција порекла	27
3. Рачуноводствени третман набавке гаранције порекла у циљу даље продаје	27

КОНСОЛИДОВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Разврставање групе правних лица на крају 2023. године – др Милан Неговановић	29
1. Критеријуми и граничне величине за разврставање групе	29
2. Помоћ при разврставању групе – калкулатор на сајту Агенције	31
3. Обележавање величине групе у посебном информационом систему Агенције	32
Ослобађање од обавезе састављања и достављања консолидованих финансијских извештаја за 2023. годину – др Милан Неговановић	33
1. Група је разврстана у малу групу и ниједан члан групе није друштво од јавног интереса	33
2. Потпуно поседовано матично друштво	34
3. Недоступност информација, зависна правна лица стечена ради продаје, дугорочна ометања	36
4. Материјално безначајна зависна правна лица	37
Утврђивање обавезе и круга консолидовања за 2023. годину – др Милан Неговановић	40
1. Прописи на основу којих се састављају консолидовани и појединачни финансијски извештаји правних лица у консолидацији	40
2. Критеријуми на основу којих се утврђују контрола и круг консолидовања	41
3. Утврђивање која правна лица улазе у круг консолидовања	44
4. Губитак контроле	45
Методe и поступци консолидовања, састављање и достављање консолидованих финансијских извештаја за 2023. годину – др Милан Неговановић	47
1. Претпоставке и предуслови за састављање консолидованих финансијских извештаја	47
2. Рачуноводствено обухватање улагања у зависна, придружена и заједнички контролисана правна лица у појединачним финансијским извештајима матичног правног лица	48
3. Методе и поступци консолидовања зависних правних лица	49
4. Методе и поступци консолидовања придружених и заједнички консолидованих правних лица	50
5. Пример консолидовања финансијских извештаја	51
6. Састављање образаца консолидованог биланса стања и биланса успеха	64
7. Састављање консолидованог извештаја о осталом резултату	73
8. Састављање консолидованог извештаја о токовима готовине	73
9. Консолидовани извештај о променама на капиталу	73
10. Обелодањивање информација у напоменама уз консолидоване финансијске извештаје	74
11. Достављање консолидованих финансијских извештаја Агенцији за привредне регистре	76
12. Консолидовано нефинансијско извештавање	80
13. Консолидовани извештај о плаћањима ауторитетима власти	80

СIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: //www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

Достављање консолидованог финансијског извештаја веће групе правних лица од стране поседованог матичног друштва које је ослобођено обавезе састављања консолидованих финансијских извештаја – др Милан Неговановић	82
--	----

ПОРОДИЉСКО ОДСУСТВО И НЕГА ДЕТЕТА

Донета је одлука Уставног суда о неуставности одредбе Закона о финансијској подршци породици са децом, која прописује начин утврђивања основа за накнаду зараде за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета – Весна Боровић	85
Породилско одсуство, одсуство са рада ради неге детета и одсуство ради посебне неге детета – право на накнаду зараде и друга актуелна питања – Весна Боровић и Тијана Павловић	88
1. Право на одсуство са рада по основу трудноће и порођаја – породилско одсуство	88
2. Право на одсуство са рада ради неге новорођеног детета	89
3. Право на одсуство са рада ради посебне неге детета	90
4. Посебна заштита од отказа уговора о раду	91
5. Право запослене породиље на годишњи одмор	92
6. Могућност радног ангажовања запослене за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета, односно ради посебне неге детета	93
7. Накнада зараде за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета	94
8. Исплата других примања за време породилског одсуства (бонуса, регреса и сл.)	99
9. Породилско одсуство запослене за коју послодавац користи пореску олакшицу за запошљавање	100
10. Обавезе послодавца према запосленој која се врати на рад пре истека годину дана од рођења детета	100
11. Примери решења о праву запослене на одсуство	101
Остваривање права на тзв. остале накнаде по основу рођења, неге детета и посебне неге детета – Тијана Павловић и Весна Боровић	103
1. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета	103
2. Дужина трајања права на остале накнаде	104
3. Право оца детета на остале накнаде	104
4. Право на остале накнаде усвојитеља, хранитеља или старатеља детета	105
5. Право самосталних уметница на остале накнаде	105
6. Право на остале накнаде по основу посебне неге детета	106
7. Утврђивање основице за остале накнаде	106
8. Висина месечног износа осталих накнада	111
9. Подношење захтева за остваривање права на остале накнаде	111

РАЧУНОВОДСТВО

Примена рачуноводствених политика, промене рачуноводствених процена и исправка грешака – др Ратомир Ћировић	112
1. Уводне напомене	112
2. Рачуноводствене политике и њихов значај	113
3. Рачуноводствене процене	121
4. Рачуноводствене грешке	124

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Састављање тромесечног – периодичног финансијског извештаја о извршењу буџета за период јануар – март 2024. године – Весна Боровић	128
1. Периодично извештавање	128
2. Рокови за достављање извештаја	128
3. Обрасци за састављање извештаја	129
4. Напомене приликом попуњавања Обрасца 5	130

5. Унос података у Образац 5 – Извештај о извршењу буџета	130
6. Консолидовани извештај	131
7. Достављање тромесечног – периодичног финансијског извештаја	132
Достављање годишњих извештаја о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2023. годину – Весна Боровић	133

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић, Иван Антић и др Милан Неговановић	135
1. Најнижа основица доприноса за здравствено осигурање у 2024. години за физичка лица, тзв. фриленсере	135
2. Годишњи износ личних примања која недобитна организација исплаћује запосленима, директорима и са њима повезаним лицима као услов за пореско ослобођење из члана 44. Закона о порезу на добит за 2023. годину	136
3. Неопорезиви износ годишњег прихода физичких лица у 2023. години износи 4.269.564 динара	136
4. Стицање статуса претежног извозника	137
5. СЕФ ажурирање 3.5.1	138
6. Достављање и јавно објављивање финансијских извештаја јавних акционарских друштава за 2023. годину до 30. априла 2024. године	139
7. Принудна ликвидација над привредним друштвима која нису доставила финансијске извештаје за 2020. и 2021. годину	139

Мишљења надлежних органа

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	141
ПДВ	141
Фискализација	145
Рачуноводство	149
Акцизе	152

Актуелни подаци

Актуелни подаци – Весна Боровић	155
--	------------

БРИСАЊЕ СУБЈЕКТА СА СПИСКА КОРИСНИКА СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА

У овом чланку објашњавамо процедуру брисања корисника система електронских фактура (СЕФ) са списка корисника СЕФ у контексту последњих измена Закона о електронском фактурисању (у даљем тексту: ЗЕФ) и Правилника о електронском фактурисању (у даљем тексту: Правилник о ЕФ) које се примењују од 1. јануара 2024. године, као и измене у проширењу садржаја списка корисника СЕФ од 1. марта 2024. године.

1. Измене у садржају листе корисника система електронских фактура од 1. марта 2024. године

Чланом 5. став 9. ЗЕФ прописано је да је листа корисника система електронских фактура јавна листа која садржи пореске идентификационе бројеве субјеката јавног сектора, субјеката приватног сектора и добровољних корисника система електронских фактура који имају обавезу да приме и чувају електронску фактуру у складу са овим законом, као и јединствене бројеве корисника буџетских средстава субјеката који су уписани у Евиденцију корисника јавних средстава и која се води код Централног информационог посредника употребом информационо-комуникационих технологија.

Ова листа представља ексел документ на основу које може да се утврди да ли је одређени субјект корисник система електронских фактура и обвезник примене Закона о електронском фактурисању. Листа корисника СЕФ служи као помоћни алат за утврђивање да ли је одређени субјект корисник СЕФ и да ли у трансакцијама са њим постоји обавеза издавања и/или пријема електронских фактура, а од тога и зависи постојање обавезе електронског евидентирања ПДВ у Појединачној евиденцији ПДВ на овом систему.

Листа корисника СЕФ налази се на интернет адреси www.efaktura.gov.rs. По уласку на насловну страницу треба изабрати **Услуге / Корисници / Листа**

корисника система електронских фактура и самој листи приступити кликом на линк.

Последњим изменама и допунама Правилника о ЕФ, које су усвојене у децембру 2023, додат је нови члан 34а који се примењује од **1. марта 2024. године**, а којим је прописан садржај листе корисника СЕФ. Према овој одредби листа корисника система електронских фактура садржи податке о:

- 1) ПИБ корисника система електронских фактура;
- 2) ЈБКЈС корисника јавних средстава, осим корисника јавних средстава који припада типу 8 корисника јавних средстава у складу са прописима којима се уређује буџетски систем;
- 3) датуму регистрације;
- 4) датуму брисања са листе корисника система електронских фактура, уколико је корисник система електронских фактура избрисан са те листе.

У односу на листу корисника СЕФ која је постојала раније, од 1. марта 2024. године листа је, поред података који су раније постојали, проширена са **два додатна податка (две нове колоне – р.б. 3 и 4 претходног списка): (1) датум регистрације на СЕФ и (2) датум брисања са листе корисника СЕФ** (уколико је корисник СЕФ избрисан са те листе).

Такође, од 1. марта 2024. **постоје две листе корисника СЕФ: (1) листа активних корисника система електронских фактура и (2) листа активних и избрисаних корисника СЕФ.** За брисање корисника СЕФ битна је друга листа јер се на њој налазе текући (садашњи) корисници СЕФ, као и ранији корисници СЕФ који су брисани са овог система и из ње се може видети и датум брисања.

Међутим, упркос извршеним изменама листа корисника СЕФ, поред датума регистрације на СЕФ и брисања са СЕФ (уколико је корисник СЕФ избрисан са те листе) и даље од идентификационих података

ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА ИЗВРШНЕ НАПЛАТЕ НА ОСНОВУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ

Поред бројних питања која се постављају поводом функционисања система електронских фактура, у смислу њиховог креирања, слања, одобравања и попуњавања пратећих евиденција, поставља се и питање могућности наплате поверилаца у извршном поступку који су издали еФактуру, али имају проблеме са реализацијом потраживања, односно наплатом цене која је исказана у еФактури.

У том контексту основне дилеме су:

- да ли се еФактура може сматрати веродостојном исправом у смислу Закона о извршењу и обезбеђењу;
- да ли се на основу еФактуре може покренути извршни поступак;
- да ли је за покретање поступка извршења потребно да еФактура буде прихваћена од стране дужника;
- да ли се на основу еФактуре може донети решење о извршењу;
- да ли је еФактура писани доказ о томе да је извршни дужник обавештен о својој обавези;
- да ли се предлог за извршење може поднети само на основу електронске фактуре издате преко СЕФ која је одштампана у ПДФ формату или се тај предлог може поднети и у електронском облику?

Напомињемо да за само покретање поступка извршне наплате није потребно да је дужник прихватио електронску фактуру – довољно је да је послата преко СЕФ. Уколико је одбијање еФактуре неосновано (добра и услуге су испоручени, односно пружени у складу са уговором, на време и у одговарајућем квалитету, а послата фактура је формално и садржински исправна и не садржи никакву грешку у погледу цене, количине, вредности, описа, прилога, идентификационих података и сл.), издавалац није дужан да врши било какву корекцију послате фактуре техником њеног сторнирања. Уколико издавалац еФактуре сматра да је одбијање неосновано, може покренути поступак наплате

потраживања извршним, односно судским путем на начин предвиђен Законом о извршењу и обезбеђењу.

1. Могућност покретања поступка извршне наплате на основу електронске фактуре

Из одредаба Закона о извршењу и обезбеђењу (у наставку текста: Закон), а у вези са покретањем поступка извршне наплате на основу електронске фактуре преко суда, односно јавних извршитеља, посебно је битно истаћи следеће:

Сходно члану 3. овог закона, извршни поступак и поступак обезбеђења покрећу се тако што извршни поверилац подноси предлог за извршење **на основу извршне или веродостојне исправе** или предлог за обезбеђење, а по службеној дужности покрећу се само ако је законом одређено. О предлогу за извршење на основу извршне или веродостојне исправе и предлогу за обезбеђење одлучује суд. О предлогу за извршење на основу извршне или веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности одлучује јавни извршитељ. О предлогу за извршење ради намирења новчаног потраживања према извршном дужнику из члана 300. ст. 2–4. овог закона, одлучује јавни извршитељ. Када се донесе решење о извршењу или обезбеђењу, спроводи се извршење.

При одлучивању о предлогу за извршење, суд и јавни извршитељ везани су извршном и веродостојном исправом. Суд није овлашћен да испитује законитост и правилност извршне исправе (члан 5. Закона). Решење о извршењу доноси се на основу извршне или веродостојне исправе (члан 40. Закона).

Посебно је битан члан 52. овог закона, којим је прописано да се решење о извршењу на основу веродостојне исправе доноси ради намирења новчаног потраживања. У члану 52. став 2. Закона наведено је шта се све сматра веродостојном исправом, из чега

ПОПРАВКА И ЗАМЕНА ДОБАРА У ГАРАНТНОМ РОКУ ИЗ АСПЕКТА ПДВ

У пракси се често поставља питање исправног поступања обвезника ПДВ у смислу пореског третмана поправке и замене добара у гарантном року. Циљ овог чланка је да се нашим претплатницима, продавцима и купцима производа за које је издата гаранција од стране домаћег или страног произвођача, представе одговарајући порески поступци и евиденција у случају квара на производу у року трајања гаранције, односно поправке и замене добара у гарантном року.

1. Прописи о заштити потрошача и гаранција

У циљу заштите потрошача од куповине неисправних добара, одредбом члана 51. Закона о заштити потрошача („Службени гласник РС“, бр. 88/21), прописане су одређене обавеза продавца. Наиме, уколико испоручена роба није саобразна уговору, потрошач који је обавестио продавца о несаобразности има право да захтева од продавца да отклони несаобразност, без накнаде, оправком или заменом или да захтева одговарајуће умањење цене или да раскине уговор у погледу те робе, а потрошач има право да бира између оправке или замене као начина отклањања несаобразности робе. Уколико отклањање несаобразности није могуће, потрошач има право да захтева одговарајуће умањење цене или раскид уговора ако:

1) несаобразност не може да се отклони оправком или заменом уопште, ни у примереном року;

2) не може да оствари право на оправку или замену, то јест ако продавац није извршио оправку или замену у примереном року;

3) оправка или замена не може да се спроведе без значајнијих непогодности за потрошача због природе робе и њене намене;

4) отклањање несаобразности оправком или заменом представља несразмерно оптерећење за продавца.

Дефиницијом из члана 53. Закона о заштити потрошача, гаранцију представља свака изјава којом

њен давалац даје обећање у вези са робом и правно је обавезујућа под условима датим у изјави, као и оглашавању у вези са том робом. Гаранција је добровољно обећање дато потрошачу од стране даваоца гаранције да му се надокнади плаћена цена, замени, оправи или сервисира роба када она није у складу са захтевима из гарантне изјаве или огласне поруке и која се не односи на саобразност. Због наведеног, комерцијалну гаранцију треба строго разликовати од одговорности трговца за несаобразност робе уговору. Законом је изричито прописано да гаранција не искључује нити утиче на права потрошача у вези са саобразношћу робе уговору. Давалац гаранције дужан је да на захтев потрошача изда гарантни лист, који се, по правилу, сачињава у писаном облику, на папиру, а уколико се потрошач сагласи, гарантни лист може да се изда и у електронском облику, односно на другом трајном носачу записа који је доступан потрошачу. Гарантни лист је исправа у писаном или у електронском облику, односно на другом трајном носачу записа, која садржи све податке из гаранције, наведене на јасан и читљив начин, лако разумљивим језиком, и то нарочито податке о:

а) правима која потрошач има на основу овог закона и да гаранција не искључује нити утиче на права потрошача која произлазе из законске одговорности продавца за несаобразност робе уговору;

б) називу и адреси даваоца гаранције;

в) називу и адреси продавца ако он није истовремено и давалац гаранције;

г) датуму предаје робе потрошачу;

д) податке који идентификују робу (модел, тип, серијски број и сл.);

ђ) садржини гаранције, условима и поступку остваривања права из гаранције;

е) трајању гарантног рока и просторном важењу гаранције.

ПРОМЕТ ГАРАНЦИЈА ПОРЕКЛА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ПРОИЗВЕДЕНУ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

1. Шта се сматра гаранцијом порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора

Гаранције порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора (у даљем тексту: гаранције порекла), као систем уведен ЕУ Директивом о обновљивим изворима енергије¹, треба да омогући праћење производње електричне енергије из обновљивих извора са превасходним циљем повећања њеног удела у укупној произведеној електричној енергији.

У складу са чланом 4. став 1. тачка 9) Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, бр. 40/21 и 35/23 – у даљем тексту: Закон), гаранција порекла је **електронски документ** који има **искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина енергије произведена из обновљивих извора енергије**. Према члану 47. став 2. истог закона, **произвођач** из обновљивих извора има право на гаранције порекла. Одредбом члана 50. Закона **оператор преносног система издаје произвођачу из обновљивих извора енергије гаранцију порекла на његов захтев** и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе. Захтев за издавање гаранције порекла може се поднети у року не дужем од шест месеци од последњег дана периода производње електричне енергије за коју се захтева издавање гаранције порекла, а најкасније до 15. марта текуће године за производњу из претходне године. Гаранција порекла **престаје да важи** након њеног искоришћења, повлачења или истеком рока од једне године од последњег дана периода производње електричне енергије за коју је издата.

Гаранцијама порекла **може се трговати**, с обзиром на то да су **преносиве**. У складу са чланом 52. Закона иста се може **преносити независно од електричне**

енергије на коју се односи. Додатно, електрична енергија произведена из обновљивих извора, а за коју је произвођач из обновљивих извора, припадајуће гаранције порекла продао одвојено од те електричне енергије, не може се приказати или продати крајњем купцу као електрична енергија произведена из обновљивих извора (да би се, како разумемо, избегао дупли обрачун и приказивање да је електрична енергија произведена из обновљивих извора). Такође, према члану 47. овог закона повлашћени произвођач (односно правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и остварује право на фид-ин тарифу или тржишну премију (односно систем подстицаја), нема право на гаранције порекла у складу са овим законом. Гаранција порекла се издаје за јединичну нето количину од 1 MWh произведене електричне енергије.

Чланом 53. Закона прописано је да гаранција порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора садржи нарочито:

1. Назив, локацију, врсту и снагу производног капацитета;
2. Датум пуштања објекта у рад;
3. Податак да се гаранција порекла односи на електричну енергију;
4. Датум почетка и окончања производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла;
5. Податак да ли је за изградњу производног капацитета била коришћена инвестициона подршка и врста те подршке;
6. Податак да ли су коришћене мере подстицаја и врста подстицаја;
7. Датум и државу издавања и јединствени идентификациони број.

Оператор преносног система дужан је да води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници.

Издавање, пренос, као и престанак важења гаранција порекла уређени су, такође, Уредбом о гаранцији

¹ Последња ревидирана ЕУ Директива о обновљивим изворима енергије (енг. Renewable Energy Directive – RED3) усвојена је 18. октобра 2023. године и доступна је на следећем линку: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023L2413&qid=1699364355105>

РАЗВРСТАВАЊЕ ГРУПЕ ПРАВНИХ ЛИЦА НА КРАЈУ 2023. ГОДИНЕ

Једна од обавеза за матично предузеће је да на крају текуће пословне године (2023.) на основу критеријума утврђених Законом о рачуноводству утврди величину групе (мала, средња или велика) и примени их за потребе консолидованог финансијског извештаја за ту (2023.) годину. Уколико је на крају 2023. године група разврстана у малу групу (две узастопне године) и ниједан члан групе није друштво од јавног интереса, тада матично друштво може бити ослобођено обавезе састављања и достављања консолидованог финансијског извештаја за 2023. годину.

1. Критеријуми и граничне величине за разврставање групе

Разврставање групе правних лица према величини врши у складу са критеријумима и граничним вредностима из члана 7. Закона, на основу података из консолидованог годишњег финансијског извештаја за 2023. годину. Група правних лица која се састоји од матичног и зависних правних лица која подлежу консолидовању финансијских извештаја разврставају се на **мале, средње и велике групе**, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и вредности укупне aktive утврђене на датум биланса тог извештаја.

Изузетно, група у којој је матично правно лице финансијска институција из члана 6. став 12. Закона, нема обавезу разврставања већ се иста, сагласно мишљењу МФИН, бр. 011-00-00013/2020-16 од 15.01.2020. године, сматра великом.

Разврставање групе у складу са наведеним критеријумима врши матично правно лице, на основу података унетих у посебан информациони систем Агенције, на датум биланса консолидованих годишњих финансијских извештаја и добијене податке користи **за 2023. годину**.

Према томе, матично правно лице дужно је да на основу података из пословних књига и финансијских извештаја матичног и зависних правних лица за 2023. годину, на консолидованом нивоу, утврди величину групе и утврђену величину примени за консолидоване извештаје за 2023. годину.

Група се увек разврстава у велику ако је матично друштво финансијска институција.

Ако је на крају 2023. године утврђено да је група мала две узастопне године (тј. за 2022. и 2023. годину) и ниједно друштво у саставу групе није друштво од јавног интереса (велико правно лице, јавно акционарско друштво или правно лице које је Влада прогласила друштвом од јавног интереса), матично друштво ће бити ослобођено састављања и достављања консолидованих финансијских извештаја за 2023. годину.

Услов да је група разврстана у малу групу две узастопне године, који је прописан чланом 6. став 14. Закона о рачуноводству, први пут се применио приликом консолидованог финансијског извештаја на дан 31.12.2021. године (у складу са чланом 64. став 2. Закона).

Поред тога, матично друштво ће моћи да се изузме од обавезе консолидовања уколико задовољава неки други услов предвиђен Законом о рачуноводству – ради се о потпуно поседованом матичном друштву чије матично друштво има седиште у Републици Србији, зависна друштва су материјално безначајна, недоступност информација за консолидовање, зависна правна лица су стечена ради продаје или постоје дугорочна ометања.

О ослобађању од обавезе израде консолидованих финансијских извештаја објавили смо посебан чланак у овом броју часописа.

ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ОБАВЕЗЕ САСТАВЉАЊА И ДОСТАВЉАЊА КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

Постоји укупно шест случајева када матично друштво може бити ослобођено обавезе састављања и достављања консолидованих финансијских извештаја (члан 32 Закона о рачуноводству):

1. Група је разврстана у малу групу и ниједан члан групе није друштво од јавног интереса;
2. Потпуно поседовано матично друштво;
3. Недоступност информација;
4. Зависна правна лица стечена ради продаје;
5. Дугорочна ометања;
6. Материјално безначајна зависна правна лица.

1. Група је разврстана у малу групу и ниједан члан групе није друштво од јавног интереса

Као што је у посебном чланку у овом броју наведено, мале групе правних лица за 2023. год. су групе које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлежу консолидовању финансијских извештаја и која, на консолидованој основи, не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 50;
- 2) пословни приход у 2023. години мањи од 937.390 хиљада динара (8.000.000 EUR у динарској противвредности по закључном курсу на крају 2023);
- 3) вредност укупне активе на датум 31.12.2023. мања од 468.695 хиљада динара (4.000.000 EUR у динарској противвредности по закључном курсу на крају 2023).

Независно од наведених граничних вредности група је увек разврстана у велику уколико је матично друштво финансијска институција, о чему је МФИН издало мишљење под бројем 011-00-00013/2020-16 од 15.01.2020. године.

Ако група није пословала целе године, онда се гранични износ за пословне приходе утврђује сразмерно са бројем месеци пословања.

Уколико се приликом разврставања групе на крају 2023. године утврди да су две од три величине испод граничних износа, група се разврстава у малу групу и, ако у саставу групе ниједно правно лице није друштво од јавног интереса, матично друштво није дужно да састави и достави консолидовани финансијски извештај за 2023. годину, а услов је да је група две узастопне године била разврстана у малу групу.

Уколико је група на крају 2023. разврстана у мало правно лице, али је барем једно друштво у групи друштво од јавног интереса, тада за такву малу групу матично друштво не може да користи изузеће од израде и предаје консолидованог финансијског извештаја за 2023. годину.

Друштвима од јавног интереса сматрају се:

- (1) велика правна лица разврстана у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
- (2) правна лица која се сматрају јавним друштвима у складу са законом којим се уређује тржиште капитала;
- (3) сва правна лица које Влада на предлог надлежног министарства прогласи правним лицима од јавног интереса за Републику Србију, независно од њихове величине;

Дакле, ако је један члан групе (матично или зависно правно лице) велико правно лице, јавно акционарско друштво или правно лице које је од стране Владе проглашено друштвом од јавног интереса (независно од величине), чак и ако је група разврстана у малу групу, матично друштво неће моћи да користи ово изузеће од обавезе консолидовања.

МФИН издало је мишљење бр. 011-00-00690/2020-16 од 2.11.2020. године (ПС 21/20), у којем је наведено да „се на мале групе примењује идентичан критеријум

УТВРЂИВАЊЕ ОБАВЕЗЕ И КРУГА КОНСОЛИДОВАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ

1. Прописи на основу којих се састављају консолидовани и појединачни финансијски извештаји правних лица у консолидацији

Консолидовани финансијски извештај за 2023. саставља се у складу са Законом о рачуноводству (који је почео да се примењује од 1.01.2020. осим одредби са одложеном применом, у даљем тексту: Закон) који консолидовани финансијски извештај дефинише као финансијски извештај економске целине (групе) коју чије матично и сва зависна правна лица и прописује да га саставља, доставља и обелодањује матично правно лице.

Достављање консолидованог финансијског (рокови, обрасци и остало) врши се такође на основу овог Закона о рачуноводству.

Закон о рачуноводству је у члану 31. прописао критеријуме за утврђивање постојања контроле. Ти критеријуми су преузети из МСФИ 10.

Према наведеној законској одредби, матично правно лице има контролу над зависним правним лицем када над њим има:

- 1) моћ;
- 2) изложено је, или има права на варијабилне приносе по основу свог учешћа у том зависном правном лицу;
- 3) има способност да користећи своју моћ утиче на те приносе, како би на тај начин утицало на износ приноса који му припада.

Детаљније о овим критеријумима пишемо у тачки 2. у наставку чланка.

Поред Закона о рачуноводству, консолидовани финансијски извештаји за 2023. год. састављају се, приказују и обелодањују у складу са МСФИ 10 *Консолидовани финансијски извештаји*, МСФИ 11 *Заједнички аранжмани*, МСФИ 12 *Обелодањивања*

о учешћима у другим ентитетима и другим МРС/МСФИ, МРС 27 Појединачни финансијски извештаји, МРС 28 Инвестиције у придужене ентитете и заједничке подухвате.

Сва матична правна лица, независно од своје појединачне величине дужна су да као нормативни оквир за састављање консолидованих финансијских извештаја користе комплетне МСФИ, што произлази из члана 24. Закона, који је предвидео да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), независно од величине примењују МСФИ. И у члану 31. став 10. Закона прописано је да се на признавање, презентацију и обелодањивање позиција у консолидованом финансијском извештају примењују одредбе из члана 24. овог закона, тј. комплетни МСФИ.

То значи да и микро, мала и средња правна лица, ако су матична друштва и имају обавезу састављања и достављања консолидованих финансијских извештаја, морају да саставе у складу са МСФИ 10 и осталим МРС/МСФИ. Наш Закон је, код ових субјеката, искључио могућност састављања консолидованих финансијских извештаја, у складу са Одељком 9 – Консолидовани и засебни финансијски извештаји у МСФИ за МСП.

О томе је Министарство финансија дало *мишљење бр 011-00-1211/2014-16, од 19. новембра 2014. године* (ПС 23/14 – стр. 166):¹

¹ Ово мишљење дато је у контексту претходног Закона, али га наводимо јер по том питању није било промена.

МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ КОНСОЛИДОВАЊА, САСТАВЉАЊЕ И ДОСТАВЉАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

Када матично правно лице утврди да има обавезу састављања и достављања консолидованих финансијских извештаја и када дефинише која све правна лица улазе у круг консолидовања приступа се идентификацији међусобних односа и салда између ових правних лица и елиминисању интерних односа. Предуслов за исправну примену метода и поступака консолидовања је и испуњеност основних премиса на којима се заснивају консолидовани финансијски извештаји.

1. Претпоставке и предуслови за састављање консолидованих финансијских извештаја

У поступку консолидовања финансијских извештаја матично правно лице мора се придржавати уобичајених стандардних начела.

Начело економског јединства захтева да се финансијски извештаји групе презентирају као да су састављени за једну економску целину. Иако су правна лица која улазе у круг консолидовања самостална правна лица, приликом састављања консолидованих финансијских извештаја се, полазећи од њихове економске целовитости, фингира да се ради о једном правном лицу, што условљава потребу да се сви износи и салда који су последица међукомпанијских трансакција између правних лица у саставу консолидовања третирају као трансакције у оквиру једног правног лица и елиминишу из консолидованог обрачуна. У консолидованим финансијским извештајима се као приходи, расходи, добици и губици могу исказати само износи из односа са трећим лицима која нису повезана и нису укључена у делокруг консолидованих финансијских извештаја.

Континуитет у примени метода консолидовања подразумева доследно приказивање финансијских извештаја групе, како би се стекао увид у динамику консолидованих података у одговарајућем периоду.

Исти датум извештавања представља захтев да се консолидовање врши на основу финансијских

извештаја матичног правног лица и његових зависних правних лица који су састављени на исти дан.

Закон о рачуноводству је у члану 31. став 7. прописао да се консолидовани финансијски извештаји састављају под истим датумом као и редовни годишњи финансијски извештаји матичног правног лица.

Овај захтев садржан је и у МСФИ 10.Б92 где је прописано да би финансијски извештаји матичног ентитета и његових зависних ентитета који се користе у припреми консолидованих финансијских извештаја требало да имају исти датум извештавања. Када је крај извештајног периода матичног ентитета различит у односу на крај за зависни ентитет, зависни ентитет за сврхе консолидације припрема додатне финансијске информације, за исти датум на који се односе финансијски извештаји матичног ентитета, да би омогућио матичном ентитету да консолидује финансијске информације зависног ентитета, осим ако је то практично неизводљиво.

Ако је то практично неизводљиво, матични ентитет би требало да консолидује финансијске информације зависног ентитета користећи најновије финансијске извештаје зависног ентитета кориговане за ефекте значајних трансакција или догађаја који су настали између датума тих финансијских извештаја и датума консолидованих финансијских извештаја. У сваком случају, разлика између датума финансијских извештаја зависног ентитета и датума консолидованих финансијских извештаја не сме бити дужа од три месеца и дужина извештајних периода и све разлике између датума финансијских извештаја морају бити исти из периода у период.

Другим речима, појединачни финансијски извештаји матичног и свих зависних правних лица и консолидовани извештаји треба да се састављају на исти датум, а то је датум под којим се састављају појединачни извештаји матичног правног лица. Ако се, из неких разлога, појединачни финансијски

ДОСТАВЉАЊЕ КОНСОЛИДОВАНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА ВЕЋЕ ГРУПЕ ПРАВНИХ ЛИЦА ОД СТРАНЕ ПОСЕДОВАНОГ МАТИЧНОГ ДРУШТВА КОЈЕ ЈЕ ОСЛОБОЂЕНО ОБАВЕЗЕ САСТАВЉАЊА КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

У претходним чланцима (о разврставању групе правних лица и ослобађању од обавезе консолидованих финансијских извештаја) поменули смо да је за **поседовано матично правно лице које испуњава услове да буде ослобођено** од састављања, достављања и ревизије консолидованих финансијских извештаја, обавеза да Агенцији за привредне регистре достави консолидовани финансијски извештај веће групе правних лица (КГФИ).

Које све услове поседовано матично друштво мора да испуни да би било ослобођено израде консолидованог финансијског извештаја објаснили смо у чланку о ослобађању од обавезе консолидованих финансијских извештаја, па их у овом тексту нећемо поново помињати.

Сходно члану 32. став 4. тачка 5) Закона о рачуноводству, поседовано матично правно лице (које испуњава услове за изузеће) дужно је да објављује следећа документа на начин прописан за достављање документације уз финансијске извештаје у складу са чланом 45. овог закона:

(1) консолидовани годишњи финансијски извештај и консолидовани годишњи извештај о пословању веће групе правних лица који саставља матично правно лице те групе у складу са овим законом;

(2) консолидовани годишњи финансијски извештај и консолидовани годишњи извештај о пословању лица који саставља матично правно лице те групе у складу са МСФИ;

(3) ревизорски извештај.

Такође, изузето поседовано матично правно лице у Напоменама уз финансијске извештаје у оквиру свог редовног годишњег финансијског извештаја треба да обелодани:

(1) назив и седиште матичног правног лица које саставља консолидовани годишњи финансијски извештај веће групе правних лица, и

(2) изузеће од обавезе састављања консолидованог годишњег финансијског извештаја и консолидованог годишњег извештаја о пословању, са образложењем разлога за то изузеће.

У случају када изузето поседовано матично правно лице објављује консолидовани годишњи финансијски извештај и консолидовани годишњи извештај о пословању веће групе правних лица, дужно је да наведене извештаје објави преведене на српски језик.

На сајту АПР објављено је обавештење да изузето поседовано матично правно лице из члана 32. став 4. тачка 5. Закона о рачуноводству **доставља КГФИ веће групе правних лица, одабиром захтева „Консолидовани годишњи финансијски извештај веће групе правних лица“.**

Агенција је на свом сајту навела да је матично правно лице које је истовремено зависно правно лице свом матичном правном лицу са седиштем у Републици Србији (тзв. поседовано матично правно лице), а чије хартије од вредности нису укључене у трговање у смислу прописа којим се регулише тржиште капитала, дужно да **најкасније до 31. јула 2024.** године достави Консолидовани годишњи финансијски извештај (КГФИ) веће групе правних лица за 2023. год. заједно са прописаном документацијом, уколико испуњава и остале услове за ослобађање од обавезе састављања и достављања КГФИ, прописане чланом 32. ст. 3. и 4. Закона о рачуноводству.

Наведени извештај доставља се путем **захтева „Консолидовани годишњи финансијски извештај веће групе правних лица који подноси поседовано матично правно лице“.**

У оквиру захтева КГФИ веће групе правних лица који подноси поседовано матично правно лице“ обвезник доставља:

ДОНЕТА ЈЕ ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА О НЕУСТАВНОСТИ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ, КОЈА ПРОПИСУЈЕ НАЧИН УТВРЂИВАЊА ОСНОВА ЗА НАКНАДУ ЗАРАДЕ ЗА ВРЕМЕ ПОРОДИЉСКОГ ОДСУСТВА И ОДСУСТВА СА РАДА РАДИ НЕГЕ ДЕТЕТА

У „Службеном гласнику РС“, бр. 11/24 од 14. фебруара 2024. године, објављена је одлука Уставног суда Србије IУз-60/2021, којом је проглашена неуставном одредба члана 13. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 113/17, ... и 62/23 – у даљем тексту: Закон), којом је уређен начин утврђивања основа за накнаду зараде за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета.

Овом одлуком Уставног суда изједначен је начин обрачуна накнаде зараде за време породилског одсуства и одсуства ради неге детета запосленим женама које су пре отпочињања породилског одсуства користиле тзв. трудничко боловање (одсуство ради одржавања трудноће) и оних које нису имале компликација у трудноћи, па ово одсуство нису користиле.

Почев од дана објављивања одлуке Уставног суда, односно од **14. фебруара 2024. године**, накнада зараде за време породилског одсуства и одсуства ради неге детета, обрачунава се тако што ће у обрачун улазити примања која имају карактер зараде, а на која су плаћени доприноси у периоду од 18 месеци који **претходе отварању породилског одсуства**.

Подсећамо, досадашњи члан 13. став 1. Закона, који се примењивао до објављивања одлуке Уставног суда, гласио је: „Основица накнаде зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, за лица из члана 12. овог закона, утврђује се на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања **одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће**, или породилског одсуства, **уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће**.“

У складу са наведеном одредбом Закона, уколико запослена пре породилског одсуства **није користила одсуство због одржавања трудноће**, основ за накнаду зараде за време породилског одсуства и одсуства ради неге детета утврђивао се на основу збира примања са карактером зараде за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања породилског одсуства.

Међутим, у случају када је породиља претходно **користила одсуство због одржавања трудноће** (трудничко боловање), у збир примања су улазила само примања остварена у последњих 18 месеци који претходе одсуству због одржавања трудноће, а не и накнада зараде која је остварена у периоду овог одсуства.

За одређивање накнаде зараде за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета релевантна је висина примања која имају карактер зараде и на која су плаћени доприноси у периоду од 18 месеци, али се овај период није рачунао исто у свим случајевима тог одсуства.

Наиме, којих 18 месеци ће бити узето у обзир зависило је од тога да ли је пре отпочињања породилског одсуства жена била привремено спречена за рад због компликација у вези са одржавањем трудноће или није.

Жени која није имала компликација у вези са трудноћом, за обрачун накнаде зараде узимало се у обзир 18 месеци који претходе месецу отпочињања породилског одсуства.

Насупрот томе, у случају да је коришћено тзв. трудничко боловање, за обрачун накнаде зараде за време породилског и одсуства ради неге детета узимало се у обзир 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће.

Дакле, при обрачуну накнаде зараде за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета није се урачунавао период у којем је запослена жена била привремено спречена за рад због компликација

ПОРОДИЉСКО ОДСУСТВО, ОДСУСТВО СА РАДА РАДИ НЕГЕ ДЕТЕТА И ОДСУСТВО РАДИ ПОСЕБНЕ НЕГЕ ДЕТЕТА – ПРАВО НА НАКНАДУ ЗАРАДЕ И ДРУГА АКТУЕЛНА ПИТАЊА

Остваривање права запослених за време породилског одсуства, одсуства са рада због неге детета и одсуства са рада због посебне неге детета, регулисано је следећим прописима:

– Законом о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 113/17, ... и 62/23);

– Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... и 95/18);

– Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, ... и 49/21);

– Правилником о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 58/18), и

– Правилником о ближим условима, поступку и начину остваривања права на одсуство са рада или рада са половином радног времена ради посебне неге детета („Службени гласник РС“, бр. 56/18).

Закон о финансијској подршци породици са децом (у даљем тексту: Закон) примењује се од 1. јула 2018. године и од тада је у неколико наврата претрпео значајне измене и допуне, како у погледу остваривања права на накнаду зараде запослених породиља, тако и у делу остваривања права на тзв. остале накнаде по основу самосталног обављања делатности у случају одсуства због рођења и неге детета.

У наставку текста, пре свега, дајемо ближа објашњења и упутства у вези са правом **запослених** жена на породилско одсуство, одсуство са рада ради неге и посебне неге детета, као и о начину остваривања права на накнаду зараде за време одсуства у наведеним случајевима у складу са актуелним законским решењима.

Такође, скренућемо пажњу и на најчешћа питања и недоумице које послодавци имају у вези са њиховим обавезама када запослена жена користи право на наведена одсуства као и по престанку коришћења тог права.

Напомињемо да се у овом тексту нећемо бавити условима за остваривање права на тзв. остале накнаде по основу рођења и неге детета, као права која проистичу, пре свега, из самосталног обављања делатности, јер о овој теми пишемо у посебном чланку у овом броју часописа.

1. Право на одсуство са рада по основу трудноће и порођаја – породилско одсуство

У складу са чланом 94. став 1. Закона о раду, запослена жена има право на одсуство са рада због трудноће и порођаја, као и одсуство са рада ради неге детета, у укупном трајању од 365 дана.

Одредбама члана 94. ст. 2. и 3. Закона о раду, прецизирано је да запослена жена има право:

- да отпочне породилско одсуство на основу налаза надлежног здравственог органа, најраније 45 дана, а обавезно 28 дана пре времена одређеног за порођај,
- на породилско одсуство у трајању до навршена три месеца од дана порођаја.

Запослена жена по истеку породилског одсуства има право на одсуство са рада ради неге новорођеног детета до истека 365 дана од дана отпочињања породилског одсуства.

Разграничење права на одсуство због трудноће и порођаја – породилско одсуство, од права на одсуство са рада због неге новорођеног детета или деце је јасно, јер је право на породилско одсуство у основи везано за опоравак жене – мајке која је родила дете.

Породилско одсуство може, на основу налаза надлежног здравственог органа, да најраније отпочне 45 дана пре порођаја, а обавезно 28 дана пре времена одређеног за порођај у складу са чланом 94. став 2. Закона о раду. Као што смо претходно истакли, породилско одсуство траје до навршена три месеца од дана порођаја.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ТЗВ. ОСТАЛЕ НАКНАДЕ ПО ОСНОВУ РОЂЕЊА, НЕГЕ ДЕТЕТА И ПОСЕБНЕ НЕГЕ ДЕТЕТА

Закон о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 113/17, ... и 62/23) познаје две врсте накнада породиљама које се разликују у погледу трајања права, обрачуна и начина исплате, у зависности од тога да ли је породиља у радном односу или не, односно да ли је осигурана по неком другом основу, као предузетник, по основу уговорене накнаде, као пољопривредник и слично.

Прва врста накнаде јесте накнада зараде, односно накнада плате за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, коју остварују само запослене породиље, односно оне које су у радном односу код послодавца.

Друга врста накнада су **тзв. остале накнаде по основу рођења, неге и посебне неге детета** које остварују породиље које су у периоду од 18 месеци пре рођења детета остваривале приходе по основу самосталног обављања делатности (предузетнице), по основу уговорене накнаде (уговор о делу, привремени и повремени послови и сл.).

Породиљско одсуство код запослених породиља обавезно се отвара најкасније 28 дана пре термина одређеног за порођај и траје до навршена три месеца од дана порођаја, а затим се на ово одсуство надовезује нега детета која заједно са породиљским одсуством траје укупно до 365 дана. За то време породиљског одсуства и одсуства ради неге детета породиља има право на накнаду зараде, о чему смо детаљно писали у посебном чланку у овом броју часописа.

Са друге стране, право на тзв. остале накнаде по основу рођења и неге детета, на које између осталог право имају и породиље предузетнице, остварује се у трајању од годину дана од дана рођења детета, без обзира на ред рођења детета.

Дакле, разликује се почетак одсуства за категорије запослених породиља и оних које су право на накнаду

стекле по другом основу. Из овог разлога Закон о финансијској подршци породици са децом користи термин накнада зараде за породиљско одсуство и одсуство са рада ради неге детета само код запослених породиља, док остале категорије породиља остварују право на тзв. остале накнаде по основу рођења и неге детета.

Остваривање права на остале накнаде по основу рођења и неге детета, уређено је следећим прописима:

– Законом о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 113/17, ... и 62/23 – у даљем тексту: Закон);

– Правилником о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 58/18);

– Правилником о ближим условима, поступку и начину остваривања права на одсуство са рада или рада са половином радног времена ради посебне неге детета („Службени гласник РС“, бр. 56/18).

У наставку текста, објаснићемо начин и услове за остваривање права на тзв. остале накнаде по основу рођења и неге детета у складу са актуелним законским решењима, будући да су у овом делу, последњим изменама и допунама Закона, досадашње законске одредбе значајно мењане.

1. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета

Према одредбама члана 17. став 1. Закона, остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета, може остварити мајка која је у периоду од 18 месеци пре рођења детета остваривала приходе:

1) по основу самосталног обављања делатности;

2) као носилац породичног пољопривредног газдинства које има статус лица које самостално обавља делатност према закону којим се уређује порез на доходак грађана.

ПРИМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА, ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА

1. Уводне напомене

Од 1. јануара 2023. године примењују се значајне измене МРС 1 *Презентација финансијских извештаја* и МРС 8 *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке*, које је у фебруару 2021. године усвојио Одбор за МСФИ. Те измене могу применити и наши субјекти који примењују пуне МСФИ, поготову у случају доношења или измена својих рачуноводствених политика.¹

У МРС 1, поред осталог, измењени су захтеви који се односе на обелодањивање „значајних рачуноводствених политика“ са захтевом обелодањивања „материјалних информација о рачуноводственим политикама“. У складу са изменама параграфа 7 МРС 1 извршена је измена дефиниције појма *материјалности* у параграфу 5 МРС 8, којим је прописано да се „материјалност дефинисана у параграфу 7 МРС 1 користи у овом стандарду са истим значењем“. Тим усклађивањем материјалност је у МРС 1 и МРС 8 дефинисана на исти начин. Осим тога, у МРС 8 измењени су параграфи 5, 32, 34, 38 и 48 и додати су нови параграфи 32А, 32Б и 34А. Изменама у МРС 8 прописане су нове дефиниције материјалности, рачуноводствених процена и промена у рачуноводственим проценама.

Новом дефиницијом рачуноводствених процена у МРС 8 извршено је појашњење разлике између промене рачуноводствене политике и промене рачуноводствене процене, тако што је наглашено да промене технике мерења одговарајућих билансних ставки нису промене рачуноводствене политике, већ промене рачуноводствене процене. У том смислу, појашњено је да избор метода процене билансне ставке по фер вредности представља избор рачуноводствене политике, док избор примене тржишног или приходног модела одмеравања фер вредности према МСФИ 13 *Одмеравање фер вредности*, представља избор технике рачуноводствене процене.

Значај прецизирања разлике између рачуноводствене политике и рачуноводствене процене је у различитом поступку примне, с обзиром на то да се промена рачуноводствене политике, по правилу, примењује ретроспективно а промена рачуноводствене процене проспективно. О томе у наставку дајемо објашњења која су поткрепљена одговарајућим примерима.

Правна лица и предузетници који примењују **Закон о рачуноводству** дужни су да општим актом, поред осталих питања, утврде рачуноводствене политике и уреде поступке за правовремено откривање погрешно евидентираних пословних промена (члан

8.). Тим законом дефинисана је интерна регулатива, која подразумева општа акта која доноси правно лице, односно предузетник, а која садрже посебна упутства и смернице за организацију рачуноводства и вођење пословних књига, **рачуноводствене политике за признавање и вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода**, као и друга питања у вези са вођењем пословних књига и састављањем финансијских извештаја за која је овим законом прописано да се уређују општим актом правног лица, односно предузетника (члан 2. став 1. тачка 8.).

¹ Наведене измене МРС 1 и МРС 8 нису садржане у преводу тих стандарда који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 129/20, јер су усвојене после објављивања тог превода, али се могу применити на основу раније датих мишљења Министарства финансија о могућности примене стандарда чији превод није објављен (МСФИ бр. 011-00-115/2018-16 од 21.02.2018. године; МФИН бр. 011-00-1051/2016-16 од 23.11.2016. године; МФИН бр. 011-00-106/2014-16 од 24. фебруара 2014. године; и др.)

САСТАВЉАЊЕ ТРОМЕСЕЧНОГ – ПЕРИОДИЧНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – МАРТ 2024. ГОДИНЕ

Одредбама члана 6. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 125/03, . . . и 27/20 – у даљем тексту: Уредба), прописана је обавеза корисника буџетских средстава, корисника средстава Републичког фонда за здравствено осигурање (РФЗО) и организација обавезног социјалног осигурања (ООСО) да састављају тромесечне – периодичне извештаје о извршењу буџета, односно финансијских планова.

Састављање тромесечног периодичног извештаја о извршењу буџета уређено је и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Службени гласник РС“, бр. 18/15, . . . и 17/22 – у даљем тексту: Правилник).

Изменама и допунама Правилника из децембра 2020. године, уређено је да приликом периодичног извештавања **не постоји** обавеза директних и индиректних корисника буџетских средстава, односно корисника РФЗО да достављају **образложење одступања између одобрених средстава и извршења**.

1. Периодично извештавање

Одредбама члана 6. Уредбе, уређује се периодично извештавање индиректних и директних корисника буџетских средстава, корисника средстава РФЗО и корисника средстава ООСО.

Индиректни корисници буџетских средстава састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу буџета и достављају их надлежном директном кориснику у року од десет дана по истеку тромесечја, за потребе планирања и контроле извршења буџета, **за финансијски извештај о извршењу буџета јануар – март 2024. године то је 10. април 2024. године**.

Примљене тромесечне периодичне финансијске извештаје директни корисници усклађују са подацима

садржаним у главној књизи трезора и подацима из својих евиденција, врше консолидацију података и **достављају органу управе надлежном за послове финансија, у року од 20 дана по истеку тромесечја**.

Корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу својих финансијских планова и достављају их Републичком фонду за здравствено осигурање, **у року од десет дана по истеку тромесечја, за потребе планирања и контроле извршења финансијског плана**.

Организације за обавезно социјално осигурање састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу финансијских планова, а Републички фонд за здравствено осигурање врши консолидацију тромесечних периодичних финансијских извештаја и саставља консолидовани извештај, **које достављају Министарству финансија – Управи за трезор у року од 20 дана по истеку тромесечја**.

2. Рокови за достављање извештаја

Рокови за достављање периодичних финансијских извештаја уређени су одредбама члана 6. Уредбе. У зависности од обвезника достављања периодичних финансијских извештаја, разликујемо следеће рокове:

1. Индиректни корисници буџетских средстава тромесечни периодични извештај за **јануар – март 2024. достављају до 10. априла 2024. године директном кориснику буџетских средстава у чијој су надлежности**;

2. Корисници РФЗО тромесечни периодични извештај за **јануар – март 2024. достављају до 10. априла 2024. године РФЗО**;

3. Организације обавезног социјалног осигурања тромесечни периодични извештај за **јануар – март 2024. достављају до 20. априла 2024. године Управи за трезор**;

ДОСТАВЉАЊЕ ГОДИШЊИХ ИЗВЕШТАЈА О СТАЊУ ИНТЕРНЕ ФИНАНСИЈСКЕ КОНТРОЛЕ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА 2023. ГОДИНУ

Интерна финансијска контрола у јавном сектору је свеобухватни систем мера за управљање и контролу јавних прихода, расхода, имовине и обавеза, који успоставља Влада кроз организације јавног сектора са циљем да су управљање и контрола јавних средстава, укључујући и стране фондове, у складу са прописима, буџетом и принципима доброг финансијског управљања, односно ефикасности, ефективности, економичности и отворености.

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоци организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефикасан начин.

Интерна ревизија је активност која пружа независно објективно уверавање и саветодавну активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације, помаже организацији да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање организацијом.

Успостављање интерне финансијске контроле у јавном сектору уређено је одредбама чл. 80. до 83. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, . . . и 92/23, у даљем тексту: Закон).

У јавном сектору **послови интерне финансијске контроле обухватају:**

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

Одредбама наведених чланова Закона дато је овлашћење министру финансија да пропише заједничке критеријуме, методологију и стандарде за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, заједничке критеријуме за организовање и стандарде и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе уреди послове интерне ревизије у јавном сектору.

На основу наведених овлашћења донети су подзаконски акти за успостављање интерне финансијске контроле у јавном сектору, као и за извештавање о успостављеном финансијском управљању и контроли, као и о успостављеној интерној ревизији, и то:

– *Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 89/19), и*

– *Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13).*

Такође, прописана је обавеза извештавања о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле, као и о функционисању система интерне ревизије, па руководиоци корисника јавних средстава имају обавезу да, на прописани начин, обавесте министра финансија о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле, као и о функционисању система интерне ревизије.

Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију је на својој интернет страници <https://ifkj.mfin.gov.rs>, објавила информацију којом обавештава да су на сајту постављени **обрасци извештаја за 2023. годину**, о систему финансијског

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. НАЈНИЖА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ У 2024. ГОДИНИ ЗА ФИЗИЧКА ЛИЦА, ТЗВ. ФРИЛЕНСЕРЕ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 18 од 8. марта 2024. године, објављена је месечна основица доприноса за обавезно здравствено осигурање из члана 356 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: ЗДОСО). У питању је основица доприноса за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике Србије за 2024. годину, а чији троструки износ представља најнижу основицу доприноса за здравствено осигурање за физичка лица, тзв. фриленсере, утврђену у складу са одредбама члана 28. став 2. тачка 2) ЗДОСО.

Месечна основица доприноса за обавезно здравствено осигурање из члана 356 ЗДОСО за 2024. годину износи 17.790 динара, па је њен троструки износ 53.370 динара (17.790 x 3).

Према томе, **најнижа основица доприноса за здравствено осигурање за приходе остварене у кварталу** по основу уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад за лица која сагласно са одредбама Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ) порез плаћају самоопорезивањем, чини **износ од 53.370 динара**. Ова основица служи за обрачун и плаћање доприноса за обавезно здравствено осигурање почев од 1. јануара године за коју се доприноси утврђују и плаћају, односно **почев од 1. јануара 2024. године**.

Овако утврђен најнижи износ основице доприноса за здравствено осигурање за квартал примењује се **независно од изабране опције опорезивања у складу са ЗПДГ**. Допринос за здравствено осигурање плаћа се **по стопи од 10,3%**.

Напомињемо, **обавезу плаћања доприноса за здравствено осигурање** по основу ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад имају само она лица која нису **обавезно здравствено осигурана по неком другом основу** (незапослена лица).

Ако је лице **здравствено осигурано по другом основу** (по основу запослења, обављања самосталне делатности, пољопривредне делатности, као корисник пензије, тј. пензионер), тада се **допринос за здравствено осигурање не обрачунава и не плаћа**.

Другим речима, уколико лице **није здравствено осигурано по неком другом основу**, допринос за здравствено осигурање се плаћа и то најмање на основицу коју за квартал чини троструки износ основице доприноса из члана 356 ЗДОСО (у 2024. години то је износ од **53.370 динара**).

Уколико је квартални опорезиви приход **већи** од овако утврђене основице доприноса, основица доприноса за здравствено осигурање је опорезиви приход физичког лица. Уколико је квартални опорезиви приход физичког лица **нижи** од овако утврђене основице доприноса, допринос за здравствено осигурање за квартал плаћа се најмање на троструки износ основице доприноса из члана 356 ЗДОСО (у 2024. години то је износ од **53.370 динара**).

Пореска пријава за приходе од уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад на које се порез плаћа самоопорезивањем, на **Обрасцу ПП ОПО-К**, подноси се у року од 30 дана од истека квартала у којем су ти приходи остварени. **За приходе остварене у првом кварталу 2024. године рок за подношење пореске пријаве је 30. април 2024. године**.

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Одређивање пореског дужника за ПДВ, када промет добра и услуга из области грађевинарства врши обвезник ПДВ, примаоцу – буџетском кориснику

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је вредност тог промета већа од 500.000 динара, без ПДВ.

Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 116/23 – у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

С тим у вези, у случају када обвезник ПДВ врши промет добара или услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона буџетском кориснику, порески дужник одређује се у складу са Законом. Наиме, ако је буџетски корисник:

1) обвезник ПДВ и истовремено лице из члана 9. став 1. Закона, порески дужник је прималац – буџетски корисник;

2) обвезник ПДВ, а није лице из члана 9. став 1. Закона, порески дужник је прималац – буџетски корисник;

3) лице из члана 9. став 1. Закона, а није обвезник ПДВ, порески дужник је прималац – буџетски корисник.

Међутим, ако буџетски корисник није ни обвезник ПДВ ни лице из члана 9. став 1. Закона, порески дужник за промет добара или услуга из области грађевинар-

ства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона је обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга.

Порески дужник је дужан да обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. (МФИН, 011-00-350/2023-04 од 9.02.2024. године)

2. Електронска фактура која садржи скраћено пословно име издаваоца и скраћено пословно име примаоца, сматра се рачуном на основу којег прималац може да оствари право на претходни порез

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право да ПДВ који му је обрачунат од стране обвезника ПДВ – претходног учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова – да поседује рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са прописима којима се уређује опорезивање ПДВ, као и да предметна добра и услуге користи или да ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији.

Обавезни елементи рачуна, између осталих, су назив издаваоца и назив примаоца рачуна.

Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, . . . и 109/21) уређено је, између осталог, пословно име привредног друштва и пословно име предузетника.

Наиме, привредно друштво послује и учествује у правном промету под пословним именом које је регистровало у складу са законом о регистрацији, при чему пословно име обавезно садржи назив, правну

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0
Мај (Укупно)	61/23	118.992,00	102,9	86.220,00	102,9
Јун (Укупно)	71/23	118.025,00	99,2	85.539,00	99,2
Јул (Укупно)	82/23	115.664,00	98,0	83.781,00	97,9
Август (Укупно)	93/23	118.918,00	102,8	86.112,00	102,8
Септембар (Укупно)	104/23	117.472,00	98,8	85.066,00	98,8
Октобар (Укупно)	116/23	119.791,00	102,0	86.738,00	102,0
Новембар (Укупно)	6/24	123.971,00	103,5	89.956,00	103,7
Децембар (Укупно)	15/24	130.405,00	105,2	95.093,00	105,7

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара (114.694 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР, БЕСПЛАТАН ЗА ПРЕТПЛАТНИКЕ, У САЛИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

на тему

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2023. ГОДИНУ

Обавеза састављања консолидованих финансијских извештаја прописана је чланом 31. Закона о рачуноводству. Према тој одредби, правно лице које је у економској целини матично правно лице, саставља, доставља и обелодањује консолидовани финансијски извештај. **Рок за достављање консолидованих финансијских извештаја за 2023. годину Агенцији за привредне регистре је 30. април 2024. године.** Консолидовани финансијски извештаји подлежу обавези ревизије у складу са Законом о ревизији.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА:

- Препоручени кораци у поступку састављања консолидованих финансијских извештаја;
- Случајеви када матично друштво може да буде изузето од обавезе консолидовања финансијских извештаја;
- Разврставање групе на крају 2023. године за потребе консолидованих финансијских извештаја;
- Утврђивање постојања контроле и круга консолидовања;
- Методе и поступци консолидовања у складу са МСФИ 10 и другим релевантним МРС/МСФИ;
- Израда консолидованих финансијских извештаја применом модела у Excel-у који добијају учесници семинара;
- Достављање консолидованих финансијских извештаја Агенцији за привредне регистре;
- Обавеза ревизије консолидованих финансијских извештаја;
- Одговори на питања.

Предавач: др **Милан Неговановић**

Сала Образовног центра Привредног саветника

11. април 2024. године

Трајање од 9,00 до 15,00 часова

За претплатнике је присуствовање овом семинару бесплатно, а за лица која нису претплатници накнада износи 9.000 динара (са ПДВ).

У износ накнаде укључени су и презентација предавача у PDF формату и модел са табелама за консолидовање у Excel-у.

Лица која нису претплатници добијају и часопис „Привредни саветник“, бр. 7/2024 у којем су објављени чланци о консолидованом финансијском извештају.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Детаљне информације можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

на тему

ТРАНСФЕРНЕ ЦЕНЕ

- Дилеме из праксе око постојања повезаности и скраћеног извештаја о трансферним ценама
- Годишњи извештај о контролисаним трансакцијама за међународну групу правних лица
- Тест на утањену капитализацију код зајмопримца као повезаног лица
- Функционална анализа – практичан пример
- Проналажење упоредивих друштава помоћу база података
- Метода трансакционе нето марже – практични примери
- Метода упоредиве цене на тржишту – практични примери
- Поједностављени поступак за услуге које додају малу вредност – практични примери
- Друге методе и остала релевантна питања
- Одговори на питања учесника семинара

Предавач: **Горан Лазовић** – специјалиста за трансферне цене са вишегодишњим искуством на изради елабората о трансферним ценама

У сали Привредног саветника и
преко интернет платформе Zoom

25. март 2024. године

Почетак у 9,00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у сали Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs